

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 56/2019-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. apríla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetihó predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného obchodnou spoločnosťou ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s. r. o., Závodská cesta 24, Žilina, v mene ktorej koná advokát Mgr. Martin Dikoš, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10 Co 150/2018-645 z 24. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. februára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA] [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 Co 150/2018-645 z 24. októbra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalovaného v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktoré bolo právoplatne ukončené rozsudkom krajského súdu č. k. 10 Co 74/2017-597 z 30. novembra 2017 (ďalej len „rozhodnutie vo veci samej“). Po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) rozhodol o trovách konania uznesením č. k. 6 C 228/2011-609 z 9. apríla 2018 (ďalej len „uznesenie o trovách konania“) tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a súčasne Slovenskej republike priznal proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov, ktoré počas konania hradila, tiež v rozsahu 100 %.

Proti uzneseniu okresného súdu o trovách konania podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ho ako oneskorene podané odmietol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že *«... súd zistil, že v dobe doručovania už [REDAKOVANÉ] ktorému bolo Uznesenie OS doručené dňa 18.04.2018, nebol právnym zástupcom Sťažovateľa, nakoľko už dňa 27.04.2017 bolo Okresnému súdu doručené podanie Sťažovateľa, ktorým tento odvolal splnomocnenie udelené [REDAKOVANÉ] na zastupovanie v Konaní. Za účinné teda Krajský súd považoval doručenie druhému právnemu zástupcovi Sťažovateľa, [REDAKOVANÉ], ktorému bolo Uznesenie doručené dňa 13.04.2018.*

... podaním [REDAKOVANÉ] súčasne oznamuje súdu, že dňa 16.04.2018 mal Sťažovateľovi zaslať výpoveď plnomocenstva. Ako prílohu uvedenej Žiadosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] predložil dokument označený ako „Vypovedanie plnomocenstva“ zo dňa 16.04.2018... v ktorom... o. i. tvrdí, že spolu s Výpoveďou zasiela Sťažovateľovi originál Uznesenia OS...».

Sťažovateľ ďalej v ústavnej sťažnosti tvrdí, že nedisponuje originálom uznesenia okresného súdu o trovách konania a „Jediným vyhotovením Uznesenia OS, ktorým

Sťažovateľ disponuje, je jeho elektronická verzia (scan), ktorá bola Sťažovateľovi zaslaná formou e-mailovej správy od [REDAKOVANÉ] dňa 18.04.2018.“.

4. Podľa názoru sťažovateľa mu uznesenie o trovách konania bolo účinne doručené 18. apríla 2018, a preto je práve tento deň rozhodujúci pre začatie plynutia lehoty na podanie odvolania. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že „...posledným dňom je práve deň 03.05.2018, t. j. deň, v ktorý bolo Odvolanie skutočne podané.“.

5. Vo vzťahu k porušeniu označených práv sťažovateľ tvrdí, že „...postupom Krajského súdu v Žiline, ktorý predchádzal vydaniu Uznesenia KS, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím došlo k zásahu do jeho ústavou garantovaných práv. Týmto postupom Sťažovateľ súčasne bez vlastného zavinenia stratil možnosť na preskúmanie Uznesenia OS, ktoré jednoznačne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V dôsledku nezákonného odmietnutia Odvolania Sťažovateľa, na základe ktorého Krajský súd v Žiline nijako nepreskúmal Uznesenie OS pre nesprávne právne posúdenie veci vymedzené v Odvolaní Sťažovateľa, bolo Sťažovateľovi znemožnené uplatňovať svoje právo na súdnu ochranu, čo v konečnom dôsledku viedlo k zásahu do jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu.“.

6. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezom: „... základné právo Sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.10.2018, sp. zn.: 10Co/150/2018-645, porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.10.2018, sp. zn.: 10Co/150/2018-645 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie Krajskému súdu v Žiline.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13, § 16 až § 28, § 32 až § 248, § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že krajský súd nesprávne vyhodnotil časový okamih účinného doručenia uznesenia o trovách konania, a teda sa jeho odvolaním meritórne nezaoberal, čím porušil už označené práva sťažovateľa.

15. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi.

Podľa § 22 ods. 4 zákona o advokácii odstúpením od zmluvy o poskytovaní právnych služieb podľa odsekov 1 až 3 sa zmluva zrušuje okamihom, keď prejav vôle odstúpiť dôjde klientovi.

Podľa § 22 ods. 5 zákona o advokácii advokát je povinný do 15 dní od doručenia oznámenia klientovi o odstúpení od zmluvy o poskytovaní právnych služieb v zastupovanej veci vykonať všetky neodkladné úkony, ak klient neurobí iné opatrenia. To neplatí, ak klient oznámi advokátovi, že na splnení tejto povinnosti netrvá.

16. Podľa § 92 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) odvolanie splnomocnenia stranou alebo výpoveď splnomocnenia zástupcom sú voči súdu účinné dňom, keď ich strana alebo zástupca súdu oznámili.

17. Podľa § 110 ods. 2 CSP ak má strana viacerých advokátov, doručí sa písomnosť tomu z nich, ktorého určí strana na doručovanie písomností. Ak strana výslovne neurčí žiadneho z advokátov, doručuje sa ktorémukoľvek z nich.

18. Ústavný súd konštatuje, že z podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplynuli tieto časové súvislosti:

- uznesenie o trovách konania vydal okresný súd 9. apríla 2018,
- uznesenie o trovách konania bolo doručené [REDACTED] 13. apríla 2018,
- uznesenie o trovách konania bolo doručené Advokátskej kancelárii [REDACTED] 18. apríla 2018 (doručenie nie je možné považovať za účinné, pretože odvolanie plnej moci udelenej Advokátskej kancelárii [REDACTED] bolo okresnému súdu doručené už 27. apríla 2017),
- okresnému súdu bolo doručené podanie [REDACTED] zo 16. apríla 2018, ktorým oznámil vypovedanie plnej moci vo vzťahu k sťažovateľovi k rovnakému dátumu,
- plná moc sťažovateľa pre spoločnosť ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s. r. o., z 15. marca 2018 bola predložená okresnému súdu 19. marca 2018.

Z uvedeného vyplýva, že v čase doručovania uznesenia o trovách konania bol právnym zástupcom sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] aj spoločnosť ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s. r. o., ale sťažovateľ neurčil, ktorému právnemu zástupcovi má okresný súd písomnosti doručovať.

19. Krajský súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol: „... v čase doručovania/doručenia predmetného uznesenia [REDACTED] zastupoval žalovaného (vypovedanie plnomocenstva žalovanému zo strany tohto advokáta písomným podaním zo dňa 16.4.2018 bolo okresnému súdu oznámené až toho istého dňa; § 92 ods. 3 CSP), doručenie predmetného uznesenia vo vzťahu k žalovanému prostredníctvom tohto advokáta dňa 13.4.2018 je účinné. Preto tento dátum bral krajský súd ako relevantný pri počítaní začiatku plynutia lehoty na podanie odvolania vo vzťahu k žalovanému.“

20. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že medzi obsahom základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ústavy a čl. 6 dohovoru) a napadnutým uznesením krajského súdu

neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol rozhodnúť o porušení sťažovateľom označených práv. V tomto smere ústavný súd konštatuje, že závery krajského súdu nemožno považovať za svojvoľné či neodôvodnené a ani za také, ktoré by popierali účel a zmysel zákona.

21. Ústavnú sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu, ktorá je plne aplikovateľná i po zmene právnej úpravy, o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

22. Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie

alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

23. Tvrdenie sťažovateľa o porušení základného práva „*na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu*“ krajským súdom, ktoré v jeho mene formuloval kvalifikovaný právny zástupca, považoval ústavný súd vzhľadom na absenciu právne relevantného odôvodnenia iba za súčasť sťažostnej argumentácie, ktorá sama osebe nepredstavuje dôvod ústavného prieskumu.

24. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2019